

Täysistunto

Torstai 7.4.2016 klo 15.59—19.32

2.1. Suullinen kysymys kehysriihen leikkauksista (Antti Rinne sd)

Suullinen kysymys SKT 37/2016 vp

Suullinen kyselytunti

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Ensimmäinen kysymys, edustaja Rinne.

Keskustelu

16.00 **Antti Rinne sd:** Arvoisa puhemies! Suomalaiset ovat huolissaan tulevaisuudestaan ja kaipaavat arkeensa helpotusta. Hallituksella oli kehysriihessään mahdollisuus korjata epäoikeudenmukaista talouspolitiikkaansa ja helpottaa perheiden ja pienituloisten arkea, mutta toisin kävi. Talouskasvun ja uusien työpaikkojen sijaan Sipilän hallitus kurittaa köyhimpiä ihmisiä ja suomalaisia perheitä.

Pääministeri Sipilä, vastoin vaalilupauksia te leikkaatte tasoa lapsilisistä, työttömän peruspäivärahasta, työmarkkinatuesta, kotihoidon tuesta, takuueläkkeistä, rintamalisästä, vammaistuesta ja sotilasavustuksen perusavustuksesta muun muassa. Nämä leikkaukset koskettavat satojatuhansia perheitä, työttömiä ja eläkeläisiä. Pääministeri Sipilä, tämä on arvovalinta. Kysyn teiltä: miksi te lisäätte eriarvoisuutta Suomessa?

16.01 **Pääministeri Juha Sipilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämän leikkauksen takana on hallitusohjelman kirjaus, joka löytyy myöskin sosialidemokraattien vaaliohjelmasta, eli indeksit jäädytetään. Nyt kun inflaatiokehitys on ollut vähäisempi, niin päätimme sillä tavalla, että teemme sitä päätöstä vastaavan euromääräisen leikkauksen, joka jää näistä indekseistä vajaaksi. Nämä kaikki kohdistuvat juuri niihin hallitusohjelmassa määriteltuihin indeksien jäädyttämiskohteisiin.

Mitä tulee tähän kysymyksen toiseen osaan talous- ja työllisyyskehityksestä, viime kaudella tuli 100 000 uutta työtöntä. Jos näitä työttömiä ei olisi tullut viime kaudella 100 000:ta lisää, niin meidän ei tarvitsisi nyt leikata yhtään. Sen takia tarvitaan aivan uudenlaisia toimia tällä kaudella siihen, että työllisyysaste saadaan nostettua 72 prosenttiin. Jos se saadaan tehtyä, niin velaksi eläminen loppuu jo vuonna 2019.

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Vielä valtiovarainministeri Stubb.

16.02 **Valtiovarainministeri Alexander Stubb** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Koska tämä kysymys tulee varmasti dominoimaan tätä kyselytuntia, niin haluan heti aluksi kertoa sen mittakaavan ja puitteet, joissa me liikumme tässä keskustelussa.

Hallitus pyrkii sopeuttamaan 4 miljardia euroa vuoden 2019 tasossa. Jotta me pysymme sopeutusuralla, niin tässä kehyspäätöksessä jouduimme tekemään sopeutuksia 370 miljoo-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 34/2016 vp

nan euron edestä. Ne jakautuivat näin: 130 kunnille, 195 indeksijäädystysten korvauksia, 22 sairauspäiväraha, 35 perusvaylänpito ja 25 miljoonaa euroa kehitysyhteistyöstä. Nämä eivät ole sinällään uusia säästöjä vaan sellaisia, joissa pyritään pitäytymään kiinni meidän tavoitteessamme eli 4 miljardin sopeutuksissa.

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Pyydän nyt niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä tästä aiheesta, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan.

16.03 Antti Rinne sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Herra pääministeri, kyllä nämä ovat puhtaasti uusia leikkauksia, työttömien ja vähätuloisten ihmisten arjesta leikkauksia suoraan. Mutta pääministeri Sipilä, te esitte hyviä dioja, havainnollisia dioja tiedotustilaisuudessa kehysriihen yhteydessä. Ne osoittivat selkeästi, että meidän ehdottomasti ja ylivoimaisesti tärkein asiamme hyvinvointiyhteiskunnan rahoituksen turvaamiseksi ja tulevaisuuden rakentamiseksi on se, että me saamme työllisyysasteen nousemaan. Tästä me olemme täsmälleen samaa mieltä. Siitä me emme ole samaa mieltä, että heikommassa asemassa olevien tilannetta kurjistetaan entisestään.

Pääministeri Sipilä, SDP on esittänyt useita erilaisia vaihtoehtoja tulojen lisäämiselle: aliverotetun finanssisektorin finanssiveroa, korkeimpien ansioiden ja pääomatulojen sekä miljoonaperintöjen verotuksen maltillista kiristämistä. On siis kylmä arvovalinta laittaa maksajiksi ihmiset, jotka kamppailevat nyt jo omassa arjessaan. Tämä taloustilanne ei ole heidän syytään. Arvoisa pääministeri, politiikassa on aina vaihtoehtoja. Oletteko valmis otamaan SDP:n tarjoamat vaihtoehdot tulojen lisäämiseksi käyttöön?

16.04 Pääministeri Juha Sipilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Verotuksen puolella me teimme yhden päätöksen, eli makeisvero, joka osoittautui mahdottomaksi toteuttaa, korvataan bensiiniverolla, eli verotuksen puolella, tulojen lisäyksen puolella, tehtiin yksi korvaava päätös noin 100 miljoonaa. Valtiovarainministeri tuossa kertoi tämän kokonaisuuden: 4 miljardin kokonaisuus, josta jäi 370 miljoonaa auki, josta suurin osa tulee siitä, että näiden indeksien vaikutus jää arvioitua vähemmäksi, ja me teemme euromääräisesti sinne nyt saman verran.

Toinen osa kokonaisuutta on se, että kuntien tehtäviä on helpotettu sillä tavalla, että ne pystyvät siellä säästämään 403 miljoonaa euroa. Se on 130 miljoonaa euroa vajaa sen takia, että kunnat eivät ole ottaneet näitä käyttöön. Seuraamme sitä tarkasti, että saadaan julkiseen talouteen se 4 miljardin säästö. Näistä säästöistähän kaikki eivät kohdistu valtiontalouteen, vaan me katsomme nyt ensimmäistä kertaa tällä vaalikaudella koko julkista taloutta kokonaisuudessaan.

16.05 Ville Niinistö vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus on kyllä tehnyt todella kovia arvovalintoja kehysriihessä, leikannut lisää sairailta, perusturvasta ja opiskelijoilta hyvin paljon. Mutta sen lisäksi minua ihmetyttää se, kun aiemmin te olette sanonut ja opetusministeri on voimakkaasti korostanut, että on kuntien päätöksenteon varassa, rajoittavatko he lasten täyttä oikeutta päivähoitoon, kasvattavatko kunnat ryhmäkoja vai eivät. Kunnissa on ollut valistuneita päättäjiä, jotka ovat puolustaneet lasten oikeutta päivähoitoon ja eivät ole teidän ajamianne leikkauksia tehneet. Te kostatte sen nyt kunnille ja näille ihmisille korottamalla asiakasmaksuja, sanomalla jopa niin, että suunnit-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 34/2016 vp

telette terveydenhuoltoon vähittäismaksun, jota kaikki kunnat eivät ole halunneet ottaa tähän mennessä käyttöön. Monet kunnat ovat halunneet, että terveydenhuolto voi olla maksutonta, ja te olette nyt ehdottamassa asiakasmaksukorotuksia kuntiin kostona sille, että he puolustivat lasten oikeutta päivähoitoon. Mikä arvomaailma tällaisen takana on?

16.06 Kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläinen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämän takana on ensinnäkin se, että edellisellä hallituskaudella sosialidemokraattisen puheenjohtajan, valtiovarainministerin, johdolla tehtiin päätös 2013, että kuntien tehtäviä ja velvoitteita karsitaan miljardilla eurolla. Sitä ette saaneet aikaiseksi. Sen lisäksi viime vaalikaudella teitte erittäin mittavat kuntien valtionosuusleikkaukset, joita on vieläkin ensi vuoden ja seuraavan vuoden kehyksissä muistaakseni 90 miljoonaa euroa, teidän tekemiänne leikkauksia.

Nyt me olemme tämän hallituksen aikana päättäneet, että me annamme kunnille mahdollisuuden tasapainottaa omaa talouttaan, rahoitusasemaansa, ja nyt jotkut kunnat eivät ole tehneet sitä. Me katsomme nytten kehysriihessä, mitä me tälle asialle teemme. Me emme ole tehneet yksityiskohtaisia päätöksiä siitä, millä tavalla tämä tullaan tekemään. Jos kunnat tekevät tänä vuonna ensi vuoden budjetin yhteydessä päätöksiään, me voimme tästä jopa luopuakin. Tämä asia on aidosti auki, mutta 2017 (Puhemies koputtaa) tähän tehdään päätöksiä.

16.08 Aino-Kaisa Pekonen vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Todellakin kehysriihen tiedotustilaisuudessa hallitus ilmoitti, että sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuja nostetaan tulevaisuudessa. Hallitus aikoo jopa pakottaa kunnat ottamaan korotetut asiakasmaksut käyttöönsä — nekin kunnat, joiden päättäjät ovat halunneet toimia oikeudenmukaisesti ja jättää nämä korotukset tekemättä.

Arvoisat ministerit, jo nyt ollaan tilanteessa, jossa pitkäaikaissairaat peruvat lääkäriaikojaan tai hoitajan vastaanottoaikoja asiakasmaksujen vuoksi. Tästä syystä vakavatkin muutokset heidän terveydentilassaan jäävät huomaamatta. Myös lääkkeet ovat kallistuneet ja terveyserot kasvavat. Kysynkin teiltä, arvoisa pääministeri: miksi hallitus haluaa kasvattaa terveyseroja nostamalla asiakasmaksuja entisestään?

16.09 Pääministeri Juha Sipilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kuntien talous on myöskin epätasapainossa: noin 2 miljardia euroa oli se vaje, kun lähdettiin liikkeelle. Kunnat ovat vaatineet valtiovaltaalta, eduskunnalta, päätöksiä siitä, että heidän tehtäviensä väljennetään sillä tavalla, että hekin saavat taloutensa tasapainoon. Ensimmäistä kertaa me nyt katsomme tätä koko kokonaisuutta sillä tavalla, että emme leikkaa vain suoraan valtionosuuksia ja siirrä niitä ongelmia kunnille, niin kuin on toimittu aikaisemmin. Nyt katsotaan kokonaisuutta.

Mutta nyt sitten, jos kunnat eivät tee niitten päätösten mukaisia helpotuksia, mitkä me olemme täällä tehneet, niin kuntien pitäisi tehdä sitten itse jotakin muuta. Se oikeus on kunnilla itsellään. (Välihuutoja vasemmalta) Emme me pakota, nämä ovat vain esimerkkejä siitä, ja me seuraamme sitä kokonaisuutta, ja jos kokonaisuudella pysytään, niin näitä toimia ei tarvitse tehdä. Kunnista on tullut meille vastauksia, että me emme tee tätä mutta me teemme jotakin muuta. Se on meille ihan ok.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 34/2016 vp

16.10 **Carl Haglund r** (vastauspuheenvuoro): Fru talman, rouva puhemies! On selvää, että valtion tässä taloustilanteessa on pakko sopeuttaa, ja hallitus on tehnyt omia sopeuttamisvalintoja. Ne eivät kaikilta osin vastaa meidän arvovalintojamme, mutta hyvä, että ainakin olette saaneet päätöksiä aikaiseksi.

Ur vårt perspektiv har vi presenterat våra alternativ. Det kommer vi att fortsätta att göra, eftersom de värderingar som ligger som grund för regeringens beslut inte till alla delar är sådana som vi delar. Men hur som helst är det nödvändigt att spara.

Herra pääministeri, te tosiaan totesitte, että työllisyysaste pitäisi saada sinne yli 70:een, ja se on hyvä tavoite. Tässä vaiheessa on hieman auki, miten aiotte siihen päästä. On lupailtu ehkä jotain konkretiaakin ensi viikolla, mutta voisitteko te jo nyt tässä vaiheessa kertoa, miten tähän päästään? Ja toinen kysymys: mitä jos ette pääse? Toivon toki, että onnistutte, mutta jos ette onnistu, niin mitä silloin tapahtuu, koska silloin julkinen talous ei olekaan tasapainossa, niin kuin olette luvanneet?

16.11 **Pääministeri Juha Sipilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä työllisyysasteen tavoitteessa ja julkisen talouden sopeuttamistavoitteessa on pieni marginaali, eli ihan siihen 72:een prosenttiin ei tarvitse mennä sen takia, etteikö tämä julkisen talouden kehys ja 4 miljardin kokonaisuus täytyisi. Jos 72 prosenttia työllisyysasteena toteutuu, niin velaksi eläminen julkisessa taloudessa loppuu kaksi vuotta suunniteltua aikaisemmin. Mutta tämä on meille äärimmäisen tärkeä tavoite, josta haluamme pitää kynsin hampain kiinni. Nyt ne toimet, mitä on putkessa, ja se kasvu-ura, mikä täällä ennusteessa on, johtavat noin prosenttiyksikön paranemiseen tässä työllisyysasteessa. Toinen prosenttiyksikkö tulee yhteiskuntasopimuksesta, jos se toivottavasti menee nyt sitten ensi kuun loppuun mennessä maaliin — eli ollaan pikkasen yli puolen välin tässä suuressa urakassa.

Ensi viikon tiistaina esitellään työllisyystoimia ja yrittäjyyspaketti, joka vie osan tästä jäljelle jäävästä puolikkaasta. Mutta me myönnämme sen, että tarvitaan vielä sen lisäksi lisätoimia, joita valmistellaan tuonne budjettiriiheen mennessä, ensi syksyyn.

16.12 **Valtiovarainministeri Alexander Stubb** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Meidän tavoitteenamme tässä kehyspäätöksessä oli pitää kiinni hallituksen perustalouspoliittisesta linjasta, joka määriteltiin vajaa vuosi sitten. Se muodosti kokonaisuuden, jossa sopeutustarve oli 4 miljardia, jossa verotusaste ei nouse ja jossa velkaantuminen taitetaan. Se oli meidän päämäärätavoitteemme.

Ärade talman! Jag hoppas att ledamot Haglund dock är av samma åsikt om värdena, om värderingarna, för vi beslöt i den här rian att vi inte kommer att kapa av skolningen och forskningen, och jag hoppas att ni är av samma åsikt att detta beslut var lyckat.

16.13 **Carl Haglund r** (vastauspuheenvuoro): Fru talman! Jag är absolut av samma åsikt som finansministern om att det är bra att ni tog några steg tillbaka när det gäller de här utbildningsnedskärningarna.

Tosiaan eilen käytiin koulutuspoliittista keskustelua, ja on erittäin hyvä, että hallitus otti pienen askeleen taaksepäin säästöissään. Mutta tosiaan joku väitti, että tähän sisältyy kik-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 34/2016 vp

kailua. Se saattaa pitää paikkansa. Pää tavoite on nyt se, että edelleen harkitsette sitä, onko viisasta leikata koulutuksesta niin paljon kuin olette nyt valinneet, ja aika monen mielestä ei ole.

16.13 Valtiovarainministeri Alexander Stubb (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tässä kehyspäättöksessä me teimme kolme päätöstä, jotka liittyivät koulutukseen. Ensimmäinen oli se, että koulutuksesta ja tutkimuksesta ei leikata. Toinen oli se, että indeksipuolelta siirsimme OKM:n menoille pysyväluonteisen menoerän, 37 miljoonaa euroa. Ja kolmas oli se, että me panostamme uudella tavalla tutkimukseen ja koulutukseen noin 105 miljoonaa euroa. Se oli valinta, jonka teimme tässä taloustilanteessa, tässä kehysriihessä. Tämä kehysriihän poikkeaa aikaisemmista kehysriihistä, joita viime vuosien aikana on nähty, eli nyt pidimme vain kiinni siitä hallituksen tavoitteesta. Jos katsomme kehysriihiä 2012, 2013 ja 2014, niin silloinhan tehtiin jättiläismäiset lisäsopeutukset, koska talouden perusura ei ollut lähtenyt liikkeelle.

16.14 Peter Östman kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Haluaisin edelleen pysyä tässä työllisyyskeskustelussa. Nimittäin huomiota herättävää näissä oli se, kuinka suuri vaikutus työllisyysasteen korottamistavoitteella 68 prosentista 72 prosenttiin on siihen, miten hallitus tulee pääsemään tavoitteisiinsa. Tavoite nostaa työllisyysastetta on ilman muuta hyvä asia, mutta julkisen talouden suunnitelmaa ei voi rakentaa pelkkien arvioiden ja tavoitteiden varaan. On hyvä, että hallitus tuo ensi viikolla yrittäjyys- ja kilpailupaketinsa meille, mutta kysyisin nyt kuitenkin: mihin konkreettisiin toimiin hallitus on ryhtymässä tukeakseen työllisyyttä ja yrittäjyyttä niin, että työllisyysaste saadaan nousemaan siihen 72 prosenttiin, ja oletteko te tehneet arviota siitä, mille toimialoille nämä uudet työpaikat mahdollisesti syntyisivät?

16.15 Oikeus- ja työministeri Jari Lindström (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Nyt ollaan asian ytimessä. Eihän näitä millään yksinkertaisilla keinoilla ratkaista. Ihan oikein, kuten pääministeri tuossa sanoi, ensi viikon tiistaina yhdessä elinkeinoministeri Olli Rehnin kanssa me tulemme kertomaan toisaalta yrittäjyyspaketista, toisaalta työllisyyspaketista. Nämä nivoutuvat tietenkin yhteen, niin kuin jokainen ymmärtää.

Toinen asia on sitten työttömyyden hoito. On työllisyyttä tukevat toimenpiteet, mutta sitten on nämä työttömyyteen liittyvät toimenpiteet, ja niistä tulen sitten itse kaapista ulos 18.4., jolloin kerrotaan muun muassa passiiviturvasta, sen muuttamisesta aktivoivampaan suuntaan, kannustinloukkujen purkamisesta ynnä muusta. Tämä on iso ja vaativa harjoitus, jossa toivon tietenkin opposition tukea, koska olen ymmärtänyt, että teillä on aivan samanlaisia ajatuksia liittyen työttömyyden hoitoon. Passiiviturva, aktiiviturva: tämä ei siis tule olemaan, sanon sen vielä kerran, SDP:n esittämä malli, vaan se on TEMissä rakennettu malli, mutta siitä sitten kerrotaan yksityiskohtaisemmin.

16.16 Pääministeri Juha Sipilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Haluan korjata tämän virheen. Me emme suinkaan ole rakentaneet julkisen talouden suunnitelmaa 72 prosentin työllisyysasteen varaan. Eli me emme missään tapauksessa rakenna suunnitelmia minkään muun kuin kovan pohjan päälle. Esimerkiksi yhteiskuntasopimuksen syntymisestä meillä ei ole vielä takuita, ja sen vaikutus ei ole vielä täällä suunnitelmassa sisällä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 34/2016 vp

Mitä ne toimet sitten voisivat olla? Kahdeksan kokonaisuutta: Me tulemme vahvistamaan yritysten rahoitusta. Me tulemme purkamaan normeja. Me tulemme muuttamaan työelämän rakenteita. Me tulemme tekemään verotuksen puolella päätöksiä. Niitä on mainittu hallitusohjelmassa. Team Finlandia vahvistetaan. Kilpailukykypaketti on keskeisessä roolissa tässä, yrittäjyyspaketti. Myöskin julkiset investoinnit — tästä käytiin aika paljon kehysriihessä keskustelua — ovat aika korkealla tällä hetkellä Suomessa, noin 8 miljardin tasolla, joka on 4 prosenttia bruttokansantuotteesta. (Puhemies koputtaa) Siellä ei paljoa voida lisätä, mutta sinnekin (Puhemies: Aika!) vähän lisättiin.

16.18 Pia Viitanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Vielä viime viikolla kehysriihen alla tässäkin salissa ja julkisuudessa hallituspuolueiden perussuomalaiset ja keskustan edustajat antoivat viestin, että lisäleikkausten aika on kerta kaikkiaan ohi. Oli, puhemies, iso hämmennys ja järkytys nähdä, että kehysriihen seurauksena hallitus tekee lisäleikkauksia ja kohdistaa ne vieläpä kaikkein heikoimmille. Kaikkein heikko-osaisimmilta ollaan nyt leikkaamassa satoja miljoonia. Tämä siitakin huolimatta, että esimerkiksi ennen vaaleja Timo Soini kertoi, että kaikkein köyhimmiltä ei voi, ei saa eikä ole varaa leikata. Puhemies, tämä oli aika julmaa luettavaa tämä leikkauslista. Leikkauksia tulee lapsille, työttömille, sairastuneille, vammaisille ja eläkkeensaajille. Ihmiset ovat varmasti kovin huolissaan nyt tästä.

Arvoisa pääministeri Sipilä, teillä on nyt iso vastuu. Vastoin lupauksia te leikkaatte kaikkein heikoimmilta. Miten ihmeessä näin pääsi käymään?

16.19 Ulkoasiainministeri Timo Soini (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kiitän edustaja Viitasta tästä kysymyksestä. Esimerkiksi takuueläkettä, jota te ette saaneet aikaan, tämä hallitus on nostanut ensin 23 euroa ja tässä kehysriihessä nostaa 8 euroa. Mitä tapahtui teidän kaudellanne: valtiolle uutta velkaa 19,7 miljardia, (Paavo Arhinmäki: Pitkö leikata?) kunnille uutta velkaa 5 miljardia, valtion omaisuutta myytiin, edustaja Arhinmäki, 3,2 miljardilla, taisitte olla siinä itsekkin mukana, (Välihuutoja vasemmalta) korjausvelka kasvoi miljardin ja julkisen velan kasvu 28 miljardia. Nämä ovat siellä olleet pohjalta. Ja on totta, että sen takia, että inflaatiota ei ollut ja inflaatiotarkistuksia ei tehty, tämä sopeuttaminen tehtiin sillä tavalla kuin te sanoitte. Mutta se, minkä takia tässä suossa ollaan: neljä vuotta te laiminlöitte tämän maan taloudenhoidon. (Eduskunnasta: Kyllä! — Paavo Arhinmäki: Sekö on syy pettää kaikki lupaukset?)

16.20 Matti Vanhanen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Viitanen kysymys näistä indekseistä — on hyvä vielä palata siihen. Vuosi sitten, kun hallitusohjelma hyväksyttiin, ymmärtääkseni näillä indeksiratkaisuilla, indeksileikkauksilla, haettiin noin miljardin euron vaikutusta julkiseen talouteen. Nyt haluan valtiovarainministeriltä vielä varmistaa: nouseeko tämä miljardin leikkaus 1,2 miljardiin euroon nyt tehtyjen uusien indeksipäätösten jälkeen, kuten äsken ymmärsin, vai toteutetaanko tällä vain se vuosi sitten päätetty miljardin euron vaikutus?

16.21 Valtiovarainministeri Alexander Stubb (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Vanhasen kysymykseen on yksiselitteinen vastaus: ei se nouse, vaan se pysyy siinä miljardissa. Eli me pidämme kiinni siitä sopeutusurasta ja kytkimme tämän

Pöytäkirjan asiakohta PTK 34/2016 vp

päätöksen erityisesti toteutumattomiin indeksisäästöihin, jotka linkkautuivat siihen, että kokonaisinflaatio ei lähtenyt liikkeelle.

16.21 Outi Alanko-Kahiluoto vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ministeri Lindström, totesitte, että hallitus aikoo muuttaa passiivituen aktiivitueksi, ja viikko sitten kyselytunnilla kerroitte, että hallitus aikoo muuttaa työmarkkinatuen käyttöä sillä tavalla, että sen turvin olisi mahdollista aloittaa yritystoimintaa — sikäli, kun oikein muistan.

Muistan myös, pääministeri Sipilä, samoin kuin te itse olette monta kertaa todennut, että ansiosidonnaista pitäisi muuttaa sillä tavalla, että sen turvin ihmisen tulisi olla mahdollista aloittaa yritystoimintaa elikkä se toimisi kuin starttiraha. Otaksun, että kun hallitus kehuu muuttavansa passiiviturvan aktiiviturvaksi, niin tarkoittatte myös ansiosidonnaista työttömyysrahaa. Muistutan myös, että nykyäänhän ongelma on se, että yhä useampi putoaa ansiosidonnaiselta peruspäivärahalle ja peruspäivärahalta on hirveän vaikeaa enää sitten ponnistaa työelämään, kun työttömyysjaksot pidentyvät. Eli otaksun, että hallituksen ensisijaisena tavoitteena on nimenomaan saada ihmiset työelämään jo sieltä ansiosidonnaiselta.

16.22 Oikeus- ja työministeri Jari Lindström (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ensinnäkin tarkennus tähän, mistä työttömyysturvasta tässä on kyse. Tässä on kyse valtion rahoittamasta työttömyysturvasta. Mitä tulee ansiosidonnaiseen, siinä järjestöt vastustavat: ei EK eikä SAK suostu siihen. Eli me voimme tehdä vain tämän, minkä valtio rahoittaa, ja se on sitten se työkalu, millä päästään toivottavasti näihin ongelmiin käsiksi.

16.23 Arto Satonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kehysriihen tärkein päätös ja ratkaisu oli se, että me osoitimme, että Suomi kantaa vastuuta omasta taloudestaan, ja osoitimme sen sekä Euroopan unionin suuntaan että luottoluokittajien suuntaan. Sellaiseen valtioon, jossa julkinen talous ei ole kunnossa, ei myöskään investoida. Se ei kykene edistämään työllisyyttä. Se ei kykene takaamaan kansalaistensa hyvinvointia. Oli erittäin tärkeää, että tämä selkeästi osoitettiin, ja kiitokset siitä hallitukselle.

Haluan kysyä työministeri Lindströmilä: kun tähän ratkaisuun sisältyy myös merkittäviä kaupunkien kehittämishankkeita, kuten Raide-Jokeri Helsinki—Espoo-alueella ja Tampereen raitiotie, niin eikö juuri tämäntyyppisillä hankkeilla pystytä edistämään kasvua ja työllisyyttä ja asuinrakentamista ja sitä kautta etenemään lähemmäs kohti hallituksen työllisyystavoitetta?

16.24 Oikeus- ja työministeri Jari Lindström (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kysymystä ei ollut etukäteen tilattu, vaan tämä tuli ihan pyytämättä. (Naurua) Mutta siihen on helppo yhtyä. Siis nämä infrahankkeethan ovat tosi tärkeitä, myös työllisyysuhanke. Ja kun tässä edustaja Östman kyseli nimenomaan niitä aloja, mitkä tällä hetkellä vetävät, niin rakentaminen on se, mikä nostaa tällä hetkellä, ja toivottavasti sen myötävaikutuksella menee nousu alihankintaketjuihin ja sieltä lähtee tämä nousu liikkeelle. Minä itse uskon tähän, ja sen takia valtio tähän panostaa näin merkittävällä tavalla.

16.24 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kyllähän se on niin, että tästä kehysriihestä jää mieleen se, että siinä hallituspuolueet pettivät viimeisetkin vaalilupauksensa. (Oikealta: Ohhoh!)

Pöytäkirjan asiakohta PTK 34/2016 vp

Pääministeri Sipilä, te puhuitte paljon ennen vaaleja siitä, että kansalaisten luottamus politiikkaan pitää palauttaa. Juuri ennen vaaleja te lupasitte, että eläkkeensaajien, opiskelijoiden ja lapsiperheiden euroista ei leikata senttiäkään. Ja erikseen kysyttäessä te sanoitte "kyllä, tasoa ei leikata", vain muutamaa viikkoa ennen vaaleja. Nyt lopputulema on se, että näiden ihmisten tuesta te leikkaatte satoja miljoonia, te leikkaatte tasoa.

Mutta sitten on tämä ministeri Soini: Kaikki muut vaalilupaukset on jo petetty, ja ajatelin itsekkin, että yhdestä pidätte kiinni ja se on tämä bensaveron. Soini korottaa veroa, ja duunari maksaa. Kuinka kalliiksi tämä teidän ministeripaikkanne käy suomalaisille veronmaksajille?

16.26 Pääministeri Juha Sipilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Useimpien puolueiden vaaliohjelmassa oli säästölistalla miljardi näitten indeksien jäädyttämisestä. Ja tämä tulee eurolleen, täsmälleen sen verran kuin hallitusohjelmassa on päätetty, niin kuin tässä moneen kertaan on jo kuultu. Esimerkiksi lapsilisään tämä vaikuttaa noin 80 senttiä eikä yhtään enempää kuin hallitusohjelmassa on liitteeseen 6 euromääräisesti kirjoitettu. Mitä tulee tähän ansiosidonnaisen muuttamiseen päivärahasi — edustaja Alanko-Kahiluoto, nostitte sen esille — niin me olemme kovasti yrittäneet viedä sitä eteenpäin, mutta jostakin syystä työmarkkinajärjestöt katsovat sen vääristävän kilpailua. Toivottavasti tämä sali voisi auttaa siinä asiassa, että tämä hyvä ehdotus saataisiin läpi, koska tämä olisi erittäin hyvä uudistus aktivoida (Puhemies koputtaa) ansiosidonnaisella olevaa työtöntä.

16.27 Ulkoasiainministeri Timo Soini (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Missä EU, siellä ongelma. (Naurua) Tämä hallitus halusi kerätä nämä rahat makeisverolla. Euroopan unioni ilmoitti meille, että se ei ole mahdollista. Siitä, arvoisa edustaja Lindtman, tuli klappi, 109 miljoonaa, se piti täyttää. (Paavo Arhinmäki: Missä Soini, siellä ongelma!) Ja kaksi oli päävaihtoehtoa. Toinen olisi ollut ruuan hinnan arvonlisäveron korottaminen. Sitä emme halunneet. Jos olisimme sen tehneet, te olisitte kysynyt siitä. Nyt te kysyitte tästä, ja hyvä, että kysyitte, koska pitää paikkansa, että sitä 2 sentillä nostetaan. Mutta maailmanmarkkinahinta on pudonnut niin, että silloin kun te olitte hallituksessa, bensa oli paljon, paljon kalliimpaa kuin se on nyt, vaikka tämä pieni veronkorotus tulee. Ja tässä on nyt myöskin perälauta. Eli jos maailmanmarkkinahinta barrelilta nousee 80 dollariin, niin tämä vero tarkastellaan uudestaan. Tästä oli kysymys.

Ja mitä vaalilupauksiin tulee, (Paavo Arhinmäki: Ne on petetty!) te viimeisenä eduskuntapäivänä viime kaudella valmistelitte ison kasan (Puhemies koputtaa) ehdotuksia ja äänestitte itse niitä vastaan. (Jukka Gustafsson: Onpa hauskaa, ministeri Soini! Ei ole hauskaa niillä, joilta leikataan!)

16.28 Kari Uotila vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Pääministeri Sipilä, olette aivan oikeassa, että suomalaisten ja Suomen tulevaisuuden kannalta on ratkaisevaa, mitä tapahtuu työllisyysasteelle ja mitä tapahtuu työttömyydelle. Oppositio odotti lisätalousarvioon konkreettisia, selkeitä työttömyyteen tarttuvia keinoja. Me odotimme niitä kehyspäätöksessä. Nyt te sanotte, että 12. päivä tulee paketti, 18. päivä tulee paketti. Jos teillä on ne konkreettiset, hyvät, tehokkaat keinot työttömyyden alentamiseen, miksei niitä ole jo esitetty? Pitkäaikaistyöttömien, yli vuoden työttömänä olleiden, määrä oli helmikuussa 122 000 henkilöä, 19 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Tässä todella

Pöytäkirjan asiakohta PTK 34/2016 vp

tehtävää riittää. Esittäkää ne konkreettiset keinot työttömyyden alentamiseksi ja pian. Otamme ne ilomielin oppositiossa vastaan.

16.29 Pääministeri Juha Sipilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Nämä päätökset tehdään ja julkistetaan, ennen kuin ne tulevat tänne eduskuntaan koko tämän kehyspaketin yhteydessä käsiteltäväksi. Kyllä me ehdimme näitä täällä käsitellä. Se, mitä sanoitte pitkäaikaistyöttömyydestä: työttömyyden keskimääräinen kesto on jatkunut tuonne 52 viikkoon eli vuoteen. Jos me saisimme sen lyhenemään 36 viikkoon, mikä on ollut aika pitkään semmoinen keskiarvo, niin tämäkin toisi 110 000 uutta työpaikkaa ja samalla tavalla nostaisi sen työllisyysasteen sinne tavoiteltuun. Eli tarvitaan myöskin niitä toimia, joilla pystytään työttömyyden kestoa lyhentämään, ja niitä me mietimme nyt osana tätä pakettia myöskin. (Paavo Arhinmäki: Mutta onko teillä yhtään konkreettista keinoa?)

16.30 Valtiovarainministeri Alexander Stubb (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Sekä edustaja Lindtmanin että Uotilan kysymys oli oikeastaan, mitä tämä kehyspääätös osoitti. Minun mielestäni on tärkeätä tässä keskustelussa, jota seuraa 300 000—400 000 suomalaista katsojaa... Minun mielestäni kehyspääätös osoitti sen, että tällä hallituksella on päätöksentekokykyä. Tämä hallitus pitää kiinni hallitusohjelmastaan, ja tällä hallituksella on uskottava talouspolitiikka. Loppuvatko työt tähän? Eivät tietenkään. Sen takia me panemme pöytään yrittäjäpaketin ja työllisyyspaketin 12.4. Sen takia me pyrimme edistämään yhteiskuntasopimusta, ja sen takia meillä on myös budjettiriihi aivan normaalilla tavalla elokuussa. Mitä me nyt tarvitsemme? Me tarvitsemme sellaisia toimenpiteitä, jotka lisäävät sekä työn kysyntää että työn tarjontaa tässä maassa, koska tällä leikkausten tiellä ei voida jatkaa. Me voimme jatkaa vain työn tiellä, ja sitä tämä hallitus pyrkii näilläkin päätöksillä edistämään.

16.31 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Se on kyllä totta, että hallitus pitää kiinni omasta hallitusohjelmastaan järkevästi, vaikka työllisyystavoite koko ajan karkaa kauemmaksi. Pääministeri Sipilä, ette te pääse siitä yli tai ympäri: kyllä näiltä ihmisiltä, kaikkein köyhimmiltä, tasoa leikataan. (Jukka Gustafsson: Ja Soini nauraa vain, Soinilla on hauskaa!) Vaikka te kuinka puhutte, te ette saa sitä indeksisäästöksi.

Mutta, arvoisa puhemies ja ministeri Soini, sitaatti: "Ei siinä bensapumpulla kysyä, paljonko on tili tai eläke. Se on tasavero: tasaraha tarvitaan, et selviä muuten." Näin te sanoitte viime kaudella oppositiosta, kun te synkeästi vastustitte bensaveroa. Minä kyllä ajattelin, että ette te pysty lupauksianne pitämään, mitä tulee Kreikkaan tai mitä tulee työttömiltä leikkaamiseen, mutta se, että te nyt vielä tämän viimeisenkin vaalilupauksenne rippeen syötte, oli kyllä yllätys. Olihan teillä vaihtoehto: miksi ette laittaneet (Puhemies: Aika!) si-joitusvakuutuksia verolle Suomen malliin? Se oli vaihtoehto.

16.32 Pääministeri Juha Sipilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensimmäinen osa kysymystä tuli minulle. Jos viime kaudella ei olisi tullut 100 000:ta työtöntä lisää, niin yhtään ei tarvitsisi leikata, ei kehitysavusta, ei koulutuksesta, ei indekseistä, ei mistään. Me korjaamme nyt tätä tilannetta sillä, että joudumme sekä leikkaamaan että tekemään nämä isot reformit, jotka ovat pitkään olleet tekemättä, ja hakemaan niitä kasvun eväitä. Näihin kasvun eväisiin, tämän työllisyysasteen nostamiseen 72 prosenttiin, suhtau-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 34/2016 vp

dumme erittäin vakavasti ja tulemme tekemään kaikkemme, että se saavutetaan. Täällä kehysten pohjissa on tällä hetkellä (Puhemies koputtaa) 69,4. Yhteiskuntasopimus tuo siihen prosenttiyksikön lisää, ollaan vähän yli puolenvälin. Tiistaina kuullaan lisää ja budjet-tiriihessä vielä lisää.

16.33 Ulkoasiainministeri Timo Soini (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kyllä pitää paikkansa, näin sanoin, ja tässä jouduttiin tekemään uusi päätös. Se pitää paikkansa. Miksi se jouduttiin tekemään? Sen takia, että EU ei sallinut makeisveroa, jäätelön, jätskin, karkkien suurempaa verottamista. (Eva Biaudet: Ei se nyt ihan noin mennyt!)

Mutta, edustaja Lindtman, te ja sosialidemokraatit olette täällä äänenne käheäksi huutaneet autoveron alennusta vastaan. Nyt se autoveron alennus yhdistettynä romutuspalkkioon on lisännyt verotuloja. Eikö tämäkään teille kelpaa? Arvoisa edustaja Lindtman, pääkaupunkiseutulaisena päättäjänä, espoolaisena Vantaalla, kehukaa nyt hieman sitä Raide-Jokeri-päätöstä, joka teiltä jäi tekemättä.

16.34 Ville Niinistö vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! EU ei pakota ministeri Soinia tekemään yhtään huonoa ja kovaa päätöstä suomalaisille köyhille, te teette ne ihan itse, ihan oma-aloitteisesti.

Mitä tulee siihen, miten talous ja työllisyys saadaan nousuun, niin kerrataanpas vähän teidän leikkausten vaikutuksia: Ne osuvat samoille ihmiselle. Vaikka julkisella sektorilla työskenteleviltä vanhemmilta — poliisi, lastenhoitaja, joilla on kaksi lasta päivähoitotiässä — menee tuhansia euroja vuodessa pois yhteiskuntasopimuksen, palkkaleikkausten, lomapäiväraha-leikkausten takia. Päivähoitomaksujen nousu on 1 450 euroa kahdelta lapselta. Sitten tulevat nämä muut etuuksien leikkaamiset, lapsilisien leikkaamiset, mitä te nyt teette. Sen lisäksi koulutuksesta, kasvatuksesta leikataan, ryhmäkokoja kasvatetaan. Siis suomalaiset ovat huolissaan, ja tämä ihmisten kyykyttäminen johtaa siihen, että kotimainen kulutus vähenee ja pienyrittäjien on vaikeaa saada asiakkaita, eliikkä silloin tulee vain lisää työttömyyttä. Te olette aiheuttamassa leikkausten kierrettä, kun koko ajan vain (Puhemies koputtaa) kysyntä heikkenee. Oletteko tietoisia, että tämä teidän politiikkanne voi vain lisätä työttömyyttä?

16.35 Valtiovarainministeri Alexander Stubb (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Leikkausten kierre jatkuu niin kauan, kunnes saamme tähän maahan luotua uusia työpaikkoja. Me olemme tällä hetkellä kierteessä, jossa vuodesta 2009 eteenpäin olemme julkisella tasolla ottaneet karkeasti keskimäärin 9 miljardia euroa velkaa vuosittain. Tämä on sellainen velkataakka, joka siirtyy automaattisesti tuleville sukupolville. Tämä kierre pystytään pysäyttämään vain ja ainoastaan työllisyyttä lisäämällä. Viime vuonna meidän taloutemme kasvoi 0,5 prosenttia, tänä vuonna arviolta 0,9 prosenttia, tämän hallituskauden loppupuolella karkeasti noin prosentin verran. Meillä on tällä hetkellä globaalissa taloudessa myötätuulia kuten EKP:n löysä rahapolitiikka, kuten matala euron arvo ja kuten öljyn hinta. Silti me emme ole saaneet tarpeeksi vauhtia talouteen. Me teemme tässä hallituksessa kaikkemme sen eteen, että tähän maahan saadaan kasvua ja työpaikkoja.

16.36 Juhana Vartiainen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täällä pääministeri ja monet edustajatkin ovat ansiokkaasti korostaneet työllisyyden ja julkistalouden yhteyttä ja työllisyystavoitetta. On kuitenkin yksi työmarkkinauudistus, joka minun käsit-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 34/2016 vp

tääkseni olisi tehtävissä aika piankin, johon ei menisi julkista rahaa sen enempää. Tarkoitan tässä tätä kilpailukykyopimuksessakin suositeltua uudistusta, jolla järjestäytymättömien pienten yritysten mahdollisuus käyttää työehtosopimuksissa olevia paikallisesti soveltuvia joustoja saatettaisiin yhtä hyväksi kuin suurilla yrityksillä, jotka ovat järjestönsä kautta työehtosopimukseen velvoitettuja. Meillä on ollut semmoinen kummallinen tilanne Suomessa, että pienet yritykset, joihin suurin osa uusista työpaikoista syntyy, eivät ole voineet käyttää mitään joustoja, joita työehtosopimuksissa on. Nyt meillä on selvästikin tilaisuus korjata tämä pitkään meitä vaivannut epäkohta, ja siksi minä haluaisinkin kysyä työministeri Lindströmilta, milloin tällainen uudistus on tulossa ja onko se tulossa piankin jo osana näitä paketteja. (Puhemies: Aika!) Aivan varmasti me työelämävaliokunnassa haluamme käsitellä tämän työllisyyttä kohentavan uudistuksen nopeasti.

16.38 Oikeus- ja työministeri Jari Lindström (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kuten edustaja Vartiainen ja moni muu hyvin tietää, niin kilpailukykypaketti, paikallisen sopimisen neuvottelut ovat tällä hetkellä siellä järjestöjen käsissä käytävissä neuvotteluissa, ja heille on annettu tässä työrauha käydä näitä asioita läpi. Kyllä nämä sitten aikanaan tulevat omana pakettinaan tuossa touko—kesäkuussa. Meillä on johtopäätösten aika sitten, miten tämäkin asia etenee. Itse olen kyllä luottavainen siinä, että jokainen ymmärtää sielläkin neuvottelupöydässä, missä tilanteessa Suomi on ja mitä me tarvitsemme. Uskon kyllä vakaasti siihen, että sieltä tulee ihan viisaita esityksiä.

16.38 Timo Kalli kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Yhdyn niihin ministerien vastauksiin, joissa parempi työllisyys ja työllisyysasteen nosto edellyttää entistä enemmän ennustettavuutta, edellyttää entistä enemmän luottamusta, jotta yrittäjät ovat valmiita toteuttamaan niitä liiketoimintasuunnitelmia, joita heillä on. Sen tähden, mitä vaikeampi tilanne, sitä suurempi edellytys on luoda näitä edellytyksiä.

Me olemme tässä jo kuulleet useampia vastauksia. Kysyisin vielä yritysten kannalta nimenomaan yritysverotuksesta. Ministeri Stubb, onko hallituksella tarkoitus toteuttaa kaikki ne yritysverotukseen liittyvät uudistukset, joita hallitusneuvotteluissa on kirjattu?

16.39 Valtiovarainministeri Alexander Stubb (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Meillä on hallitusohjelmassa tukku yritysverotukseen ja yritysten verottamiseen liittyviä kokonaisuuksia, jotka tällä hetkellä ovat valmisteilla, ja sitten meillä on tukku niitä, jotka ovat myös selvitystyön alla, ja me tulemme niistä julkaisemaan muutamia tuossa 12.4. Toinen huomio tähän kokonaisuuteen on se, että me pyrimme siihen, että tällä hallituskaudella veropolitiikka ei ole poukkoilevaa. Eli se, mistä on sovittu, tehdään, ja se, mikä on luvattu selvittää, tehdään. Viimeisenä huomiona: olen edustaja Kallin kanssa täysin samaa mieltä siitä, että Suomen talouspolitiikan uskottavuus riippuu paljon siitä, pitääkö hallitus kiinni omasta hallitusohjelmastaan. Meitä tarkkailevat luottoluokittajat, meitä tarkkailee Euroopan komissio ja totta kai meitä tarkkailevat myös äänestäjät, jotka haluavat nähdä tämän maan talouskasvun lähtevän nousuun. Eli tähän hallitukseen ja sen talouspolitiittiseen ja veropoliittiseen linjaan, sen uskottavuuteen ja jatkuvuuteen, voi luottaa.

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Ja nyt tämän kysymyksen ensimmäinen esittäjä eli edustaja Rinne.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 34/2016 vp

16.40 **Antti Rinne sd** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvon puhemies! Ensinnä ihan pöytäkirjaan merkittäväksi, kun pääministeri levittää väärää tietoa SDP:n vaaliohjelmasta, että meillä nimenomaan oli rajattu ulkopuolelle nämä sosiaaliturvaan liittyvät indeksit, leikkaukset, jäädyttämiset.

Haluaisin todeta sen, että tosiasia näitten ihmisten kannalta, jotka saavat lapsilisiä ja työmarkkinatukea ja niin edelleen — tuo 25, 26 kohdan lista, johonka nyt indeksin jäädyttämisen sijasta kohdistetaan leikkauksia — on, että näitten pienituloisten ihmisten näkökulmasta joka tapauksessa tuo raha häviää tililtä. Sitä ei tule sinne. Ja se on niitten ihmisten aito kokemus, että tulot pienenevät, tilanne heikkenee. Näihin samoihin ihmisiin kohdistuvat kilpailukyky sopimuksen leikkaukset, jos se tulee maaliin — toivottavasti tulee maaliin — ja hallituksen aiemmat leikkauspäätökset, jotka ovat tosi rankkoja lapsiperheille, työttömille, ikäihmisille, eläkeläisille ja koulutuksen kannalta. Nyt kysyn uudelleen teiltä, pääministeri, koska ette äsken vastannut siihen: voitteko talouden arviointineuvoston suosituksen mukaisesti ja OECD:n suosituksen mukaisesti ottaa käyttöön tulopuolen ja tehdä näitten SDP:n esitysten mukaisesti tulolisäyksiä? Se on arvovalinta.

16.42 **Pääministeri Juha Sipilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hyvä, edustaja Rinne, jos tässä esityksessäni oli virhe — 800 miljoonaa oli muistaakseni se SDP:n vaaliohjelman mukainen indeksileikkauksien osuus, jos oikein tämän muistan. (Ben Zyskowicz: Ei ole vielä nähty täällä vaihtoehtoja! — Antti Rinne: Lue vaihtoehtobudjettimme!) Se on selvä asia, että kyllä se pienenee, kun me nyt otamme näistä indeksin alaisista etuuksista 0,85 prosenttia, eli sataasen etuus pienenee 85 senttiä, sen verran se pienenee, se on niin kuin fakta, ja näin tulee olemaan. (Antti Rinne: 300:n etuus 250 senttiä!) — Ja kyllä, siitä kertomilla matematiikka toimii eteenpäin. (Naurua)

Viime kaudella nuorisotyöttömyys kasvoi kaksinkertaisesti, pitkäaikaistyöttömyys kasvoi kaksinkertaisesti, ja nyt meidän pitää löytää sellaisia toimia, joilla me pystymme tekemään eri tavalla tämän työllisyysasteen käännöksen. Erilaisia toimia, rakenteellisia toimia tarvitaan. Siellä näissä toimissa on myöskin sellaisia kipeitä toimia, niin kuin tämä yhteiskuntasopimus. Mutta se osoittaa sen, että suomalainen yhteiskunta (Puhemies: Aika!) on pystynyt sopimaan tässä tiukassa tilanteessa.

Kysymyksen käsittely päättyi.